3. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.07.2009 р., № 723 «Про затвердження Державної цільової економічної програми підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів на період до 2015 р.» // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 103. – С. 38-42.

4. Федорчук О. М. Економіко-правовий підхід до діяльності кооперативних підприємств / О. М. Федорчук, Ю. В. Ушкаренко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – 2011. – Спецвипуск 33, ч.2. – С. 285-288.

5. Чурилова Т. М. Правові засади розвитку сільськогосподарських кооперативів / Т. М. Чурилова // Часопис Київського університету права. – 2010. – №1. – С.206-210.

Рецензент – д.держ.упр., професор Лозинська Т.М.

УДК 658:339.9:332.012.324 (477)

МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Паламарчук Г. А., к. с.-г. н., доцент
Полтавська державна аграрна академія

У статті проаналізовано стан міжнародних корпорацій, що діють в Україні. Розкрито діяльність деяких з них.

This paper analyzes the international corporations operating in Ukraine. Writes about some of them.

Постановка проблеми. Міжнародний менеджмент, як особливий вид менеджменту, є складним і відповідальним видом міжнародної діяльності. Забезпечення успішної діяльності міжнародного бізнесу залежить від організації міжнародного менеджменту. Тому тут існує складна проблема, яку потрібно постійно вирішувати.

Аналіз постійних досліджень і публікацій. Вирішенням проблем міжнародного менеджменту займається багато вчених світу. Чимало наукових досліджень проведено вченими Білозубенко В. С., Озаріною О. В., Семеновим А. А., Черненко О. Б., Куриляк В. Є., Савельєвим Є. В., Мескон М. К., Альберт М. та ін. Однак, у більшості публікацій розкриваються теоретичні проблеми, а практичні потребують детальнішого розгляду.

Постановка завдання. Проаналізувати роботу міжнародних корпорацій, що діють в Україні, та виявити їх економічну доцільність.

Виклад основного матеріалу дослідження. За даними науковців, міжнародний менеджмент є складовою частиною загального менеджменту. Як особливий вид менеджменту, являє собою систему методів управління, що спрямована на формування, утримання та розвиток і використання конкурентних переваг у різних країнах світу. Метою такої діяльності є підвищення ефективності, стабільності і зміцнення позицій міжнародних компаній на світових ринках [1].

Проте, такий підхід до його визначення не є остаточним і єдиним. Він є неповним і в якійсь мірі однобоким. Головна його задача полягає в тому, щоб відмітити родову єдність міжнародного і країнового менеджменту як генетично тісно родових категорій, і з другого боку виділити його головну особли-

вість – використання конкурентних переваг всіх тих можливостей, котрі відкриваються діловою активністю в межах країн і взаємодіями цих країн [1].

В зв'язку з тим, що тут має місце генетична однорідність, то принципова структура міжнародного менеджменту має бути схожою зі структурою національного (країнового) менеджменту, тобто включати в себе проблеми, що охоплюють декількох основних сфер управління фірмовим бізнесом. До них відносяться:

- дослідження, аналіз і оцінка зовнішнього середовища бізнесу і середовища організацій;
- процеси комунікацій і прийняття рішень;
- базові функції управління;
- питання групової динаміки керівництва;
- питання ефективності діяльність фірми.

Ця структурна схожість ні в якому разі не повинна затуляти того факту, що усередині кожної структурно схожих частин категорії мають місце достатньо важливі відмінності з національною моделлю.

Головною відмінністю виступає зміст, роль і специфіка зовнішнього середовища бізнесу, що виходить за національні межі. Міжнародний менеджмент за кордоном стискається з дуже серйозними проблемами в сфері комунікацій, де все – від особливостей мови до різних ритуалів і невербального спілкування несе жорстокий відбиток специфіки тієї чи іншої культури. Тому особливості комунікацій в значній мірі зумовлюють і національну специфіку ухвалення рішень, бо якщо в одній культурі буде моделлю раціонального ухвалення рішення, то в іншій – вважатиметься грубою поведінкою керівника.

Основні особливості міжнародного менеджменту лежать у сфері обліку і використання в управлінні національними і багатонаціональними кампаніями всього того, що дає культура в повному її значенні. Тому всестороннє вивчення культури, аналіз і оцінка можливостей і обмежень – це важлива умова успіху міжнародного менеджменту.

Як відмічають Куриляк В. Є. та Савельєв Е. В. [2], – «тенденції та суперечності, які склались у світовій економіці, свідчать, про те, що вже практично визріла і загострилась актуальність формування нового соціально-економічного устрою, який повинен відповідати викликам сучасності».

Незважаючи на високі результати американської, європейської і японської соціально-економічних моделей, вони автоматично не переносяться на інші країни. Зараз уважно аналізуються ефекти таких моделей, які сьогодні відпрацьовують інші більш – менш успішні країни.

У країнах з ринками, що розвиваються, значною популярністю користуються також китайська, індійська, сінгапурська та турецька моделі [2]. Все це зумовлює особливості підходу міжнародного менеджменту.

Світові економічні процеси, безумовно, зачіпають і Україну. Аналіз їх за роки самостійності показує, що економіка України перебуває на початковому етапі створення власної моделі. А її міжнародні менеджери ще не мають достатнього міжнародного досвіду, та глобального мислення.

В той же час в Україні діє значна кількість міжнародних корпорацій,

що успішно розвивається.

Найбільша в Україні вертикально інтегрована агропромислова компанія Кернел є лідером українського ринку бутильованої соняшникової олії та експорту соняшникової олії і зернових культур.

Компанія входить до трійки лідерів експортів зернових в Україні. Експортуються зернові, олійні та бобові культури, пшениця, ячмінь, соя, кукурудза, горох тощо.

Кернел експортує сиру, рафіновану і бутильовану соняшникову олію в багато країн світу.

Надає послуги з перевантаження зернових вантажів у порту м. Іллічівська.

Займається агровиробництвом. Вирощує пшеницю, ячмінь, кукурудзу, горох, соняшник, сою тощо.

ЗАТ «Українська горілчана компанія Nemiroff» є дочірним підприємством Кіпрської компанії Biostar Investments Limited, яка працює на ринку з 1992 року.

Українська горілчана компанія Nemiroff сьогодні є лідером серед легальних виробників спиртних напоїв України. Вона являє собою унікальну виробничу систему замкнутого типу.

Сучасна економіка характеризується процесами концентрації та інтеграції капіталів різних сфер господарської діяльності, що на практиці зумовлює появу нових організаційних форм фінансово – промислових груп (ФПГ). До них входять різні підприємства та організації, що відрізняються за формою та за характером капіталу і за специфікою організації господарської діяльності.

Згідно Закону України «Про промислові групи» від 2 жовтня 2010 року, промислово – фінансова група (ПФГ) – це об’єднання, до якого можуть входити промислові підприємства, сільськогосподарські підприємства, банки, наукові і проектні установи та інші організації та установи всіх форм власності, що мають на меті отримання прибутку, та яке створюється за рішенням Уряду України на певний період з метою реалізації програм розвитку пріоритетних галузей виробництва і структурної перебудови економіки України.

В українській економіці зареєстровано 75 ФПГ. В майбутньому слід очікувати до 200 ФПГ. Вони формуються, головним чином, навколо ресурсних галузей і мають в своєму розпорядженні набагато більше засобів, ніж інші суб’єкти української економіки. Проте справжніх (великих, макрорівневих) ФПГ лише декілька. Перш за все, це «група Рената Ахметова», групи «Інтерпайп», «Приват», «Індустріальний союз Донбасу» (ІСД).

«Особиста» компанія Ахметова – «System Capital Manegement» (SCM), створена як ЗАТ у 2000 році. АРС – це одна з найкрупніших компаній SCM, за якою простежується новітня для групи спеціалізація.

Через закриту компанію SCM Ахметов володіє рядом сталеливарних, металургійних і вугільних підприємств, а також розважальних компаній, на яких працює 300 тисяч людей. Крім того, йому належать донецький футбольний клуб «Шахтар», розкішний готель, регіональний оператор мобільного зв’язку і великий місцевий банк.

Ідустріальний союз Донбасу (ІСД) виник у грудні 1995 році. Його співзасновниками стали Донецьке регіональне відділення Академії технологічних наук України, Академія технологічних наук України, Академія економічних наук України, Донецька торгова-промислова палата, ВАТ «Азовінтекс», ЗАТ «Азовсталь», ВАТ «Візаві».

Група «Інтерпайп» була створена у 1990 році Віктором Пінчуком. Спеціалізація «Інтерпайпу» - металургія, труби великого й середнього діаметрів. Нині у складі групи перебувають Науково-виробнича інвестиційна корпорація «Інтерпайп», українсько-американська компанія «Байп», акціонерний банк «Кредит-Дніпро».

Група «Аваль» виникла довкола одно іменного банку, створеного у 1992 році. До середини 90-х років банк «Аваль» став однією з найбільших структур в українській банківській системі, успішно конкуруючи з «Приватбанком».

Висновки. Сучасна вітчизняна економіка характеризується процесами концентрації та інтеграції капіталів різних сфер господарської діяльності, які проявляються на практиці виникненням нових організаційно-господарських структур – ФПГ. У своїй діяльності ПФГпоряд з досягнутими успіхами мають і ряд проблем. Однією з проблем розвитку українських ПФГ є надмірна диверсифікація бізнесу, яка перешкоджає запровадженню ефективних сучасних методів організації і управління. Відсутність належного нормативно – правового забезпечення, недоліки законодавчої бази,тощо. В Україні недостатньо важелів, які б стимулювали створення ПФГ. Те ж саме стосується і реальних пільг для їх учасників.

Список використаних джерел:

1. Міжнародний менеджмент : [навч. посібник] / Білозубенко В. С., Озаріна О. В., Семенов А. А. ; за ред.. проф. О. Б. Чернеж. – К. : Центр навчальної літератури, 2006 - 592 с.

2. Куриляк В. Є. Вплив глобалізації на економічний розвиток України/ В. Є. Куриляк, Є. В. Савельєв. // Економіка України.- 2012.- №9 (610).- с. 57-69.

3. Офіційний сайт компанії Nemiroff [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www. nemiroff.ua/main.php.

Рецензент – д.держ.упр., професор Лозинська Т.М.

УДК 330. 3

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Песцова-Світалка О.С., к.е.н., доцент; Шупик І.І., к.політ.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія

У статті в контексті захисту національних інтересів аналізується суперечливість впливу глобалізації на розвиток України, яка може стати як прискорювачем економічного, соціального та політичного розвитку країни, так і створити нові загрози національній безпеці.

In this article have been analyzed the contradiction of globalization influence on Ukraine growth in context of national interest defence. It can speed up economical, political, social development of our country and generate a new treats for national security also.